

Фразеологизмдер боюнча талдоо

Конокбек кызы Гүлмира

Мыскал Өмүрканова атындагы

орто мектебинин кыргыз тили

жана адабияты мугалими

11 - класс

4-чейрек

Мөөнөтү: 31.05.2022

Предмет: Кыргыз тили

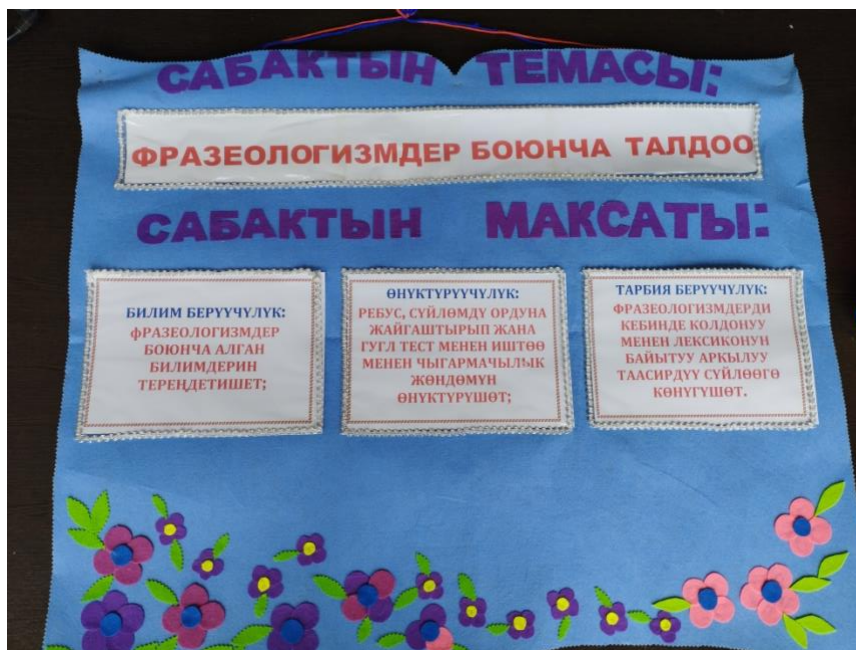
Сабактын темасы: Фразеологизмдер боюнча талдоо

Сабактын тиби: Бышыктоо сабагы

Колдонулган методдор: Түшүндүрмө – иллюстративдик, репродуктивдик, проблемалык, жеке-издөө методдору

Сабактын жабдылышы: Кийиз китеби, карточка, сүрөттөр, момпосуй, слайд, learningapp программасы

- Сабактын жүрүшү :
- Саламдашуу

- Класста жагымдуу жагдай түзүү үчүн мугалим окуучуларга көпөлөктөргө салынган фразеологизмдерди таратат. Окуучулар өзүнө туш келген фразеологизмди колдонуп коңшуна комплимент айтат: Таш боор, маңдайы жарык, ак жол, боорун тырмоо, ай десе – аркы, күн десе- көркү жок , колу ачык фразеологизмдери берилген.

- Алтын эреже менен тааныштырат.
Биз азыр эмне жок жашай албай калдык? Окуучулар жооп беришет “Интернет”. Анда эместе, аблдар, мына ошол интернетке байланфштуу терминдерди алтын эреже кылып кабыл алабыз:

- Баалоонун кандай жүрөрүн түшүндүрөт
- Момпосуй чогултуп аягында санакта ким жеңсе ошонун сүрөтү баалоо тактасына илинерин түшүнүшөт

Мугалим мозаика кылып кесилген карточкаларды таратат

Этек-

Март-

Досу- Урматтуу окуучулар, силер тапкан мозаикадан кандай сүрөт пайда болду?

Эми ал сүрөттү фразеологизм менен атап көргүлөчү?

(Ак төөнүн карды жарылган күз мезгили)

Азаматсыңар!

Демек биздин бүгүнкү өтө турган темабыз силер колдонуп бири-бириңерге каалоо айткан жана иштеген мозаикага байланыштуу.

Бүгүнкү темабыз: Фразеологизмдер боюнча талдоо – бышыктоо сабагы.

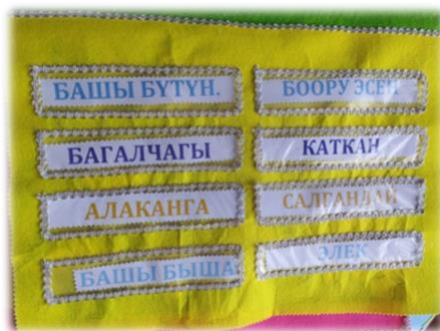
Алгач сабакты баштардан мурда эсибизге сала кетели: Фразеологизмдер бул туруктуу сөз айкаштары, алардын ордун алмаштырганга, компонентиндеги сөздөрдү башка сөздөр менен алмаштырганга болбойт. М: Көк төөнүн карды жарылган деп айтпайбыз.

Андан сырткары бүгүн фразеологиялык ширешме жана фразеологиялык бирдиктерди да кайталай кетели.

Фразеологиялык бирдик компонентиндеги сөздөр менен фразеологизмдин маанисинин ортосунда кандайдыр бир жакындык байланыш бар болгон сөздөр М: ат тезегин кугатпоо, күлү додо болбоо, ит өлгөн жерге жумшоо ж.б

Ал эми фразеологиялык ширешмеде компонентиндеги сөздөр менен фразеологизмдин маанисинин ортосунда кандайдыр бир жакындык таптакыр жокболгон сөздөр. Мындай сөздөрдүн маанисин билүү үчүн биз көп китеп окуп, лексиконубузду байытуубуз абзел.

Кийиз китеп менен иштөө:

Сүйлөмдөрдү ордуна жайгаштырып, ребус түзүшкөн соң фразеологизмдердин маанилерин чечмелеп, чыгармалардан мисал айтышат.

М: Колтугуна суу бүркүү, мурдун балта кеспөө, төшөк жаңыртуу ж.б.

Слайддагы ребустан фразеологизмдерди таап, маанисин чечмелешет

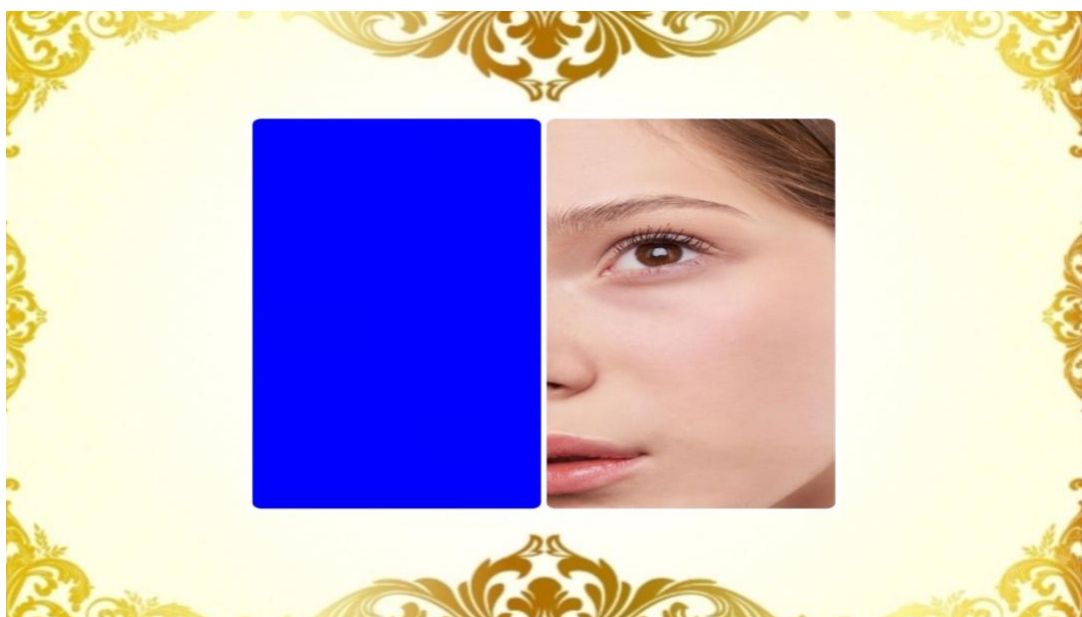

Уу тырмак

Үй күчүк

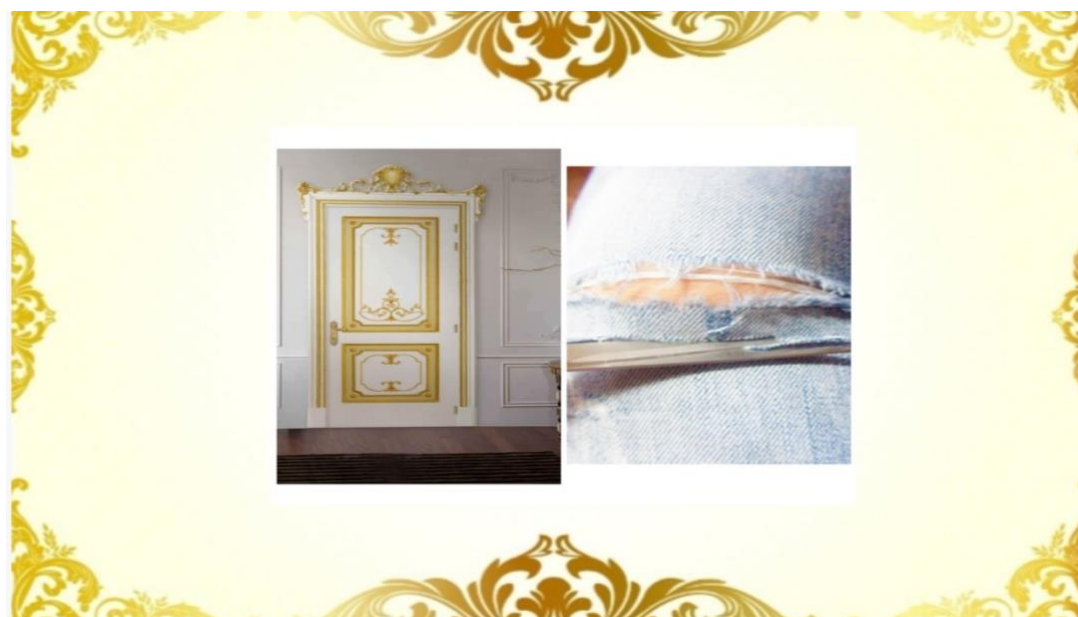
Көк бет

Боорун тырмоо

Төшөк тартуу

Эшик жыртуу

-
- АН
птен
Умтун
- ГРАМОТА
- 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
- АЛТЫН ЭРЕЖЕ**
Бири-бирине
жардам
берүү
- САБАКТЫН ТЕМАСЫ:**
ФРАЗЕОЛОГИЗМДЕР БОЮНЧА ТАЛДОО
- САБАКТЫН МАКСАТЫ:**
- Кой үстүнө торгой жумурткалаган
- Алма быш оозума түш
- Ат тезегин кургатпоо
- Колтугуна суу буркүү
- Таш жүрөк
- Тон бычуу
- Ит өлгөн жер
- Көк бет
- Итке минген
- Ак төөнүн карды жарылган
- ДИКТЕР КЛА

- Тем аны бышыкто о үчүн суроолор берилет
- Тал куу

Касымалы Жантөшевдин “Каныбек” романынын 1-томунун 178-бетинен фразеологизмдерди таап, фразеологиялык бирдик жана фразеологиялык ширешмеге ажыратып, маанисин чечмелеп келүү.

